

**בש"פ 7623/23 - פלוני, פלוני, פלוני, פלוני, מוחמד גבארין, מוחמד
גבארין, תאבת גבארין, אנס גבארין, אחמד כליפה, מועד מי, ברנארד גיל
המורשלג דניאלי נגד מדינת ישראל**

בבית המשפט העליון

בש"פ 7623/23

בש"פ 7625/23

כבוד השופטת ד' ברק-ארז

לפני:

המבקשים בבש"פ 7623/23:

1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני
4. פלוני

המבקשים בבש"פ 7625/23:

1. מוחמד גבארין
2. מוחמד גבארין
3. תאבת גבארין
4. אנס גבארין
5. אחמד כליפה
6. מועד מי
7. ברנארד גיל המורשלג דניאלי

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשות רשות ערר על החלטותיו של בית המשפט
המחוזי בחיפה מיום 20.10.2023 בעמ"י
31928-10-23 ובעמ"י 31927-10-23 שניתנו על-ידי
כבוד הנשיא ר' שפירא

עמוד 1

החלטה

1. בפני בקשות רשות לערור על שתי החלטות של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 20.10.2023 (עמ"י 31927-10-23 ועמ"י 31928-10-23, הנשיא ר' שפירא). בכל אחת מהן נדחה ערר על החלטה של בית משפט השלום בחיפה מאותו היום, השנייה שבהן בשבתו כבית משפט לנוער בבית משפט השלום בחיפה (מ"י 31448-10-23 ו-מ"י 31449-10-23, השופטת ר' באום). אציין כבר עתה כי מדובר בשתי החלטות נפרדות, אך כפי שיובהר הן ניתנו בסמיכות זמנים והיו קשורות באותו רקע עובדתי. על כן, וכמוסבר בהמשך, החלטתי על מתן החלטה מאוחדת בשני ההליכים.
2. שתי הבקשות שהוגשו ביום שישי 20.10.2023 בשעת לילה נסבו על החלטות מעצר שתוקפן עד למחרת, יום 21.10.2023, לאחר צאת השבת (בשעה 21:45). למחרת בשעות הבוקר של יום שבת דחיתי את הבקשות בהחלטות שבהן נכתב כי "לאחר עיון בבקשה ובנספחיה הגעתי לכלל מסקנה כי היא אינה מקיימת את אמות המידה שנקבען בהלכה הפסוקה למתן רשות ערעור". עוד הוספתי בהחלטות כי "במכלול הנסיבות נימוקי ההחלטה יינתנו בהמשך". בשלב זה, יום 22.10.2023, הגיעה העת לפרט את נימוקיי.
3. כלל המבקשים נעצרו ביום 19.10.2023 בשעות הערב בחשד לביצוע עבירות של תקיפת שוטר במילוי תפקידו, השתתפות בהתקהלות אסורה והתנהגות פרועה במקום ציבורי. המבקשים בבש"פ 7625/23 נחשדו גם בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. על-פי החשד, העבירות בוצעו בעת שהמבקשים כולם השתתפו בהפגנת תמיכה בחמאס בעיר אום אל-פחם וזרקו אבנים לעבר שוטרים שנכחו במקום. ההבחנה הקיימת בין ההליכים נוגעת לכך שהמבקשים בבש"פ 7625/23 הם בגירים (להלן: המבקשים הבגירים) ואילו המבקשים בבש"פ 7623/23 הם קטינים (להלן: המבקשים הקטינים). בבוקרו של יום 20.10.2023, למחרת ביצוע המעצרים, הוגשו לבית משפט השלום בקשות להארכת המעצרים בעילות של מסוכנות וחשש לשיבוש הליכי חקירה. בעניינם של המבקשים הבגירים התבקשה הארכת המעצר למשך חמישה ימים ואילו בעניינם של המבקשים הקטינים - למשך ששה ימים.
4. הדיון בבית משפט השלום בעניינם של המבקשים נתקל בקשיים טכניים שונים, והמבקשים הועברו בין בתי מעצר על מנת שיוכלו להשתתף בדיון בדרך של היוועדות חזותית. הדיון בבקשות המעצרים החל אפוא ביום שישי רק בשעת צהריים מאוחרת יחסית. עקב קשיים שנגעו לקיום דיון בדרך של היוועדות חזותית בשל היבטים הנוגעים להשלמת קליטתם של המבקשים בבית המעצר בכלא מגידו, הציע בא-כוח המדינה לקיים את הדיון כך שהמבקשים ישתתפו בו באמצעות שיחת וידאו בוואטסאפ, על מנת להשלים את הדיון שעתים לפני כניסת השבת, בהתאם להוראת תקנה 2(א) לתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (הסדרים לקיום דיונים לפי סעיף 29 לחוק), התשנ"ז-1997. באי-כוחם של כלל המבקשים (הן הבגירים והן הקטינים) סירבו לכך. בשעה 15:15 החל הדיון בעניינם של המבקשים הבגירים, שנכחו בו בדרך של היוועדות חזותית לאחר שעניין זה הוסדר.
5. בתום הדיון, שארך כעשרים וחמש דקות, וכלל חקירה של נציג המשטרה וסיכומים חלקיים של באי-כוח הצדדים, הורה בית משפט השלום על מעצרים של המבקשים הבגירים עד ליום 21.10.2023 (מוצאי השבת) בשעה 21:45. בית משפט השלום קבע כי חומר החקירה שהוגש לו מגלה חשד סביר שהחשודים ביצעו את המיוחס להם וכי קמה נגדם עילת מעצר לפי סעיף 13(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. בית משפט השלום

ציין כי שחרורם של המבקשים הבגירים עלול לחבל בחקירה ולא ניתן בשלב זה להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה. בית משפט השלום הוסיף כי קיים את הדיון בבקשה חרף אילוץ השבת הקרבה, וציין כי חלק מהאחריות על שמיעת טענותיהם של באי-כוח המבקשים הבגירים באופן מקוצר רובצת לפתחם, לאחר שסירבו לקיים את הדיון, תוך התחשבות באילוץ שנוצר, בשעה מוקדמת יותר באמצעות שיחת וידיאו בוואטסאפ. יחד עם זאת, בית משפט השלום הבהיר כי לצורך שמירה על זכויותיהם של המבקשים הבגירים, ומתוך התחשבות במשך הדיון, הוא מורה על קבלת הבקשה בעניינם באופן חלקי בלבד ומאריך את המעצר רק עד מוצאי השבת.

6. לאחר תום הדיון בעניינם של המבקשים הבגירים, בהתחשב במועד סגירתו של בית המשפט כמו גם בכך שהקטינים לא הועלו לדיון במתכונת של היוועדות חזותית, בית משפט השלום קיבל החלטה בעניינם של הקטינים על בסיס עיון בחומר החקירה והורה על מעצרם עד ליום 21.10.2023 (מוצאי השבת) בשעה 21:45, מועד שבו יתקיים דיון בבקשה לגופה. בית משפט השלום קבע כי עיון בחומר החקירה מעלה שקיים יסוד סביר לחשד לפיו המבקשים הקטינים ביצעו את העבירות המיוחסות להם, וכי קיימת עילת מעצר בדמות מסוכנות גבוהה וחשש לשיבוש החקירה.

7. המבקשים כולם הגישו עררים לבית המשפט המחוזי על ההחלטות שניתנו, ולצדם בקשות לקיום דיון במהלך השבת, ואלו נדחו בו ביום. בית המשפט המחוזי קבע כי החלטותיו של בית משפט השלום היו למעשה החלטות ביניים, שמטרתן לאפשר להשלים את הדיון, למצות את חקירתם הנגדית של נציגי המשטרה ולהציג את מלוא טענותיהם של באי-כוח הצדדים. בית המשפט המחוזי ציין כי באי-כוחם של המבקשים תרמו לעיכוב בדיון, בכך שסירבו לקיים את הדיון באמצעות חלופה טכנולוגית אחרת, בשים לב לנסיבות שנוצרו. בית המשפט המחוזי הוסיף כי "אין מדובר במקרה של פיקוח נפש" המצדיק את קיום הדיון במהלך השבת, וכי בנסיבות שבהן הדיון צפוי להתחדש בצאת השבת אין מקום לקיים דיון ראייתי בערכאת הערעור. בית המשפט המחוזי הוסיף כי יש לקוות שרשות החקירה תנצל את הזמן להמשך החקירה עד לחידוש הדיון.

8. כאמור בפתח הדברים, המבקשים הגישו בקשות רשות לערור על החלטותיו של בית המשפט המחוזי. בבקשה שהגישו המבקשים הבגירים נטען כי אמנם התקיים דיון בעניינם, אך זה לא היה דיון מספק כך שנפגעה זכותם להליך הוגן. בקשר לכך הודגש כי לא ניתנה הזדמנות לבאי-כוחם של כל המבקשים הבגירים לחקור את נציגי המשטרה ולהציג את טיעוניהם. באי-כוחם של המבקשים הבגירים הוסיפו כי סירבו לקיים דיון באמצעות שיחת וידיאו בוואטסאפ לנוכח ריבוי המעורבים, ועל מנת שיתאפשר להם לשמוע את הדיון בצורה נאותה. בבקשה שהגישו המבקשים הקטינים נטען כי שגה בית משפט השלום בכך שהורה על מעצרם מבלי שנכחו כלל בדיון ומבלי שניתנה לבאי-כוחם כל הזדמנות להציג את טענותיהם. כמו כן נטען כי ההחלטה שניתנה בעניינם של המבקשים הקטינים אינה מנומקת, במובן זה שאינה מפרטת את החשדות, הראיות ועילות השיבוש ביחס לכל אחד מהם. עוד צוין בבקשה כי אחד מהמבקשים הקטינים סובל ממוגבלות.

9. כפי שצוין בפתח הדברים, לאחר שעיינתי בבקשות על נספחיהן הוריתי על דחיית הבקשות. עשיתי זאת מאחר שהבקשות נטועות בעניינם הפרטני של המבקשים, ולפיכך הן אינן מקיימות את אמות המידה שנקבעו בהלכה הפסוקה למתן רשות לערור, ודי בכך כדי לדחותן.

10. בשלב זה, אני מוצאת להעיר, כי דחיית הבקשות אינה מלמדת על כך שההתנהלות בעניינם של המבקשים לא הייתה חפה מקשיים. ככלל, הקשיים הטכניים שנוצרו בקיום הדיון בדרך של היוועדות חזותית, שלא נמצא להם פתרון

לאורך מספר שעות, אינם רצויים, וממילא היו להם השלכות מבחינת סד הזמנים שנוצר לקיום הדיונים לפני כניסת השבת. יחד עם זאת, כמתואר לעיל, לבית משפט השלום הייתה שהות לעיין בחומר החקירה, ולהתרשם כי מתקיים חשד סביר לביצוע העבירות וכי קמה עילת מעצר. מובן כי ברגיל אין די בכך, אך בנסיבות שנוצרו, ולנוכח העובדה שהמעצרים הוארכו ביממה בלבד, תוך הדגשה שבעניינם של הקטינים הייתה זו מעין החלטה בעלת אופי ארעי (גם אם לא במישור הפורמאלי), לא מצאתי כי קמה הצדקה ליתן במקרה זה רשות לערור על החלטותיהן של הערכאות הקודמות. הימים שבהם אנו מצויים הם ימי חירום המקשים על היערכותם של גורמי הביטחון השונים. אולם, במבט לעתיד, יש לעשות את המרב למניעתן של תקלות מן הסוג שפורט כאן.

11. סוף דבר: מכל הטעמים שפורטו, הבקשות נדחו.

ניתנה היום, ז' בחשון התשפ"ד (22.10.2023).

שׁוֹפֵט
